

Regulamentul cu privire la înregistrarea de stat a operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe

(Anexă la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 901 din 28 august 2001)

I. Dispoziții generale

1. Înregistrarea de stat a operelor literare, de artă și științifice are drept scop asigurarea protecției dreptului de autor și a drepturilor conexe. Înregistrarea în Registrul de stat al operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe contribuie la promovarea operelor și obiectelor de drepturi conexe, sporirea nivelului de protecție a drepturilor morale și patrimoniale ale titularilor, precum și la preîntîmpinarea și reducerea cazurilor de violare a acestor drepturi.
2. În prezentul regulament noțiunile utilizate semnifică:
Registrul de stat al operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe - totalitatea datelor și materialelor aferente, înregistrate în ordine cronologică, cu privire la operele ce constituie obiecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe;
Înregistrare - înscrierea în Registrul de stat al operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe a datelor referitoare la obiectele drepturilor de autor și conexe, la titularii drepturilor de autor și conexe, precum și a altor date confirmate prin semnătura registratorului, responsabil de efectuarea înscrierilor.
3. Registrul de stat al operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe (în continuare - Registrul) este instituit în cadrul Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor a Republicii Moldova (în continuare - Agenția), în conformitate cu art. 8 și art. 34 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe 293-XIII din 23 noiembrie 1994 (în continuare - Legea); Legea cu privire la registre 1320-XIII din 25 septembrie 1997 și cu pct. 9 al Regulamentului Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova 243 din 2 aprilie 2001.
4. Registrul se ține manual și pe calculator în modul stabilit.
5. Titularul drepturilor exclusive de autor sau conexe și succesorii lor au dreptul să înregistreze opera în Registru în decursul duratei termenelor de ocrotire a dreptului de autor și drepturilor conexe stabilite prin Lege. Agenția eliberează titularului dreptului de autor și drepturilor conexe un certificat, aprobat de Agenție. În caz de litigiu, instanța judecătorească poate recunoaște înregistrarea drept prezumție a paternității, dacă nu se va dovedi altfel (art. 8 alin. (4) al Legii).
6. În cazul în care după înregistrare se constată că solicitantul înregistrării operei în Registru a prejudiciat dreptul de autor (coautor) sau drepturile conexe ale altor persoane, el poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare. În asemenea cazuri, prin dispoziția directorului general al Agenției, certificatul de înregistrare eliberat anterior se anulează, iar materialele identificatoare contrafăcute se nimicesc.
7. Administrația Registrului nu are dreptul să valorifice în nici un mod operele înregistrate.

II. Funcțiile administrației Registrului

8. Administrației Registrului îi revin următoarele funcții:

- a. înregistrarea, conform cererilor depuse, a operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe;
- b. păstrarea exemplarelor unice de opere, copiilor certificatelor de înregistrare, a cererilor, a materialelor identificatoare și a documentelor care le însoțesc;
- c. exercitarea altor funcții.

III. Procedura de înregistrare în Registru

9. Pentru înregistrare solicitantul (titularul de drepturi) prezintă: buletinul de identitate (pașaportul), opera propriu-zisă sau materialele identificatoare și cererea, aprobată de Agenție. Opera propriu-zisă sau materialele identificatoare se prezintă spre înregistrare în două exemplare identice.
10. Cererea pentru înregistrarea operei în Registru trebuie să conțină:
 - a. denumirea, limba, domeniul, genul operei;
 - b. numele de familie, prenumele, patronimicul autorului, anul nașterii, seria și numărul buletinului de identitate (pașaportului), adresa, telefon/fax, E-mail;
 - c. numele de familie, prenumele, patronimicul coautorilor;
 - d. numele de familie, prenumele, patronimicul autorului operei traduse sau prelucrate, precum și temeiul juridic;
 - e. numele de familie, prenumele, patronimicul titularului drepturilor patrimoniale (denumirea - pentru persoane juridice), adresa, telefon/fax, E-mail;
 - f. materialul identificator prezentat spre înregistrare;
 - g. alte date necesare.
11. Înregistrarea operei se efectuează în prezența titularului de drepturi. În cazul în care acesta nu-și poate prezenta opera personal, împuternicitul lui are dreptul să-i înregistreze opera exclusiv în temeiul unei procuri autentificate notarial. Dacă opera este prezentată spre înregistrare de către un succesor de drepturi, în rubrica "anul nașterii" se va indica și anul decesului autorului. Concomitent, la cerere se va anexa copia certificatului de moștenire eliberat de biroul notarial. Dacă autorul își publică operele semnate cu pseudonim, în cererea de înregistrare se va indica și pseudonimul. Dacă opera este publicată, se va indica anul primei publicări, iar dacă nu este publicată, se va face inscripția "nepublicată". Operele create în copaternitate pot fi înregistrate atât în baza unei cereri comune a coautorilor, cât și a cererii depuse de fiecare autor (fiecare titular de drepturi) în parte, în care solicitantul este obligat să-i indice pe toți ceilalți coautori.
12. La înregistrarea unei opere derivate (traducere, adaptare, aranjament și alte transformări) se va indica autorul operei originale și temeiul juridic privind dreptul la modificare (contractul cu autorul operei originale sau comanda editurii care deține un contract cu autorul operei originale sau sursa care atestă că opera originală nu este ocrotită, alte temeiuri).
13. O creație literară sau științifică poate fi înregistrată prin prezentarea operei propriu-zise sau în temeiul următoarelor materiale identificatoare: manuscris, tipăritură etc.
14. O creație muzicală poate fi înregistrată în temeiul următoarelor materiale identificatoare: note muzicale, dacă este indicat autorul fiecărei creații muzicale).
15. Pentru înregistrarea de stat a operei monumentale sau de arhitectură, a altor opere voluminoase, în calitate de materiale identificatoare pot fi prezentate:

- dispozitive (fotografii), scheme, schițe, planuri etc., care trebuie să reprezinte: planul general, fațadele, secțiunile, alte elemente esențiale, la discreția autorului. Concomitent se vor prezenta: descrierea succintă a obiectului, specificând denumirea, locul unde a fost instalat (adresa), caracteristica arhitecturală și dimensiunile, data montării sau dării în exploatare (sau termenul stabilit), aportul personal în calitate de autor, lista completă a coautorilor etc.
16. La înregistrarea operei de artă decorativă și aplicată se vor prezenta următoarele materiale identificatoare: fotografii, schițe, scheme, planuri etc., dacă modelul nu este acceptat spre valorificare. În caz de valorificare, se prezintă următoarele materiale: pașaportul de model stabilit, eliberat de administrația întreprinderii care l-a preluat spre valorificare, în care se va indica data începerii valorificării lui și titularul drepturilor patrimoniale, fotografii cu aspectul general al operei și elementele ei principale.
17. În cazul înregistrării programului pe calculator, a bazei de date sau a documentației tehnologiei informaționale, se va prezenta porțiunea identificatoare a operei respective, constituită din primele și ultimele 25 de pagini ale textului inițial. Dacă volumul operei (programului pe calculator, al bazei de date sau al tehnologiei informaționale) prezentate nu depășește 50 de pagini, se va prezenta copia textului inițial. Programul pe calculator sau baza de date pot fi prezentate pentru înregistrare împreună cu documentația tehnică, care, de asemenea, se depozitează. Tehnologia informațională trebuie să fie prezentată pentru înregistrare împreună cu documentația tehnică.
- În cazul în care programul pe calculator, baza de date sau documentația tehnologiei informaționale conțin un secret industrial, pentru înregistrare se prezintă o porțiune identificatoare, constituită din primele și ultimele 25 de pagini ale textului inițial cu porțiunile ce conțin secretul industrial șterse sau o porțiune identificatoare, constituită doar din primele și ultimele 10 pagini ale textului inițial, fără porțiuni șterse.
- Dacă programul pe calculator, baza de date sau documentația tehnologiei informaționale ce conțin un secret industrial nu depășesc 50 de pagini, se prezintă textul inițial în întregime, cu porțiunile ce includ secretul industrial șterse. Porțiunile șterse trebuie să fie mai mici în raport cu restul materialului.
18. În cazul înregistrării filmului, producătorul filmului va prezenta: două exemplare ale filmului, imprimate pe casete video, copia foii de titlu (pașaportul filmului) autentificată cu ștampila rotundă a producătorului filmului, care va conține: denumirea filmului, numele (denumirea) producătorului filmului, numele scenaristului, regizorului-scenograf, compozitorului, operatorului, pictorului-scenograf, numele altor titulari ai drepturilor de autor și conexe.
19. Pentru înregistrarea fonogramei (operei audiovizuale) producătorul ei (titular de drepturi conexe) trebuie să prezinte: două exemplare ale fonogramei (operei audiovizuale), pe suportul sau pe ambalajul cărora sînt imprimate: denumirea (numele) producătorului, denumirea culegerii, denumirile creațiilor cuprinse în fonogramă (opera audiovizuală), numele autorilor muzicii și textelor, numele interpreților (colectivului de interpreți) operelor cuprinse; copiile contractelor producătorului de fonograme (operei audiovizuale) cu interpreții (colectivul de interpreți) și cu autorii operelor inserate în fonogramă (opera audiovizuală).
20. Pentru înregistrarea interpretării, interpretul (colectivul de interpreți) (titular de drepturi conexe) trebuie să prezinte: două exemplare ale fonogramei (operei audiovizuale), pe suportul material sau ambalajul cărora sînt imprimate: denumirea (numele) producătorului, denumirea culegerii, denumirile creațiilor interpretate în fonogramă (opera audiovizuală), numele autorilor muzicii și textelor, numele interpreților (colectivului de interpreți) operelor cuprinse în ele;

- copiile contractelor interpreților (colectivului de interpreți) cu producătorul de fonograme (operei audiovizuale) și cu autorii operelor interpretate.
21. Pentru înregistrarea emisiunii radio sau televizate organizația de teleradiodifuziune trebuie să prezinte: două exemplare ale fonogramei (operei audiovizuale) cu emisiunea sa imprimată, pe suportul sau pe ambalajul cărora sînt indicate: denumirea (numele) producătorului fonogramei (operei audiovizuale), denumirea culegerii, denumirile creațiilor cuprinse în fonogramă (opera audiovizuală), denumirile creațiilor folosite în fonogramă (opera audiovizuală), numele autorilor muzicii și textelor, numele interpreților (colectivului de interpreți) operelor cuprinse în ea; copiile contractelor organizației de teleradiodifuziune cu interpreții (colectivul de interpreți) și cu autorii operelor incluse în emisiune.
 22. Toate materialele identificatoare, care se anexează la cererea de înregistrare, vor fi vizate de autor sau de titularul drepturilor de autor și conexe. Materialele identificatoare trebuie să fie originale și nu descrieri ale operelor.
 23. După înregistrarea operei în Registru, titularului de drepturi i se eliberează un certificat de înregistrare care trebuie să conțină :
 - a. seria, numărul și data înregistrării în Registru;
 - b. numele de familie, prenumele, patronimicul autorului (coautorilor);
 - c. genul, domeniul și denumirea operei;
 - d. numele (denumirea) titularului drepturilor patrimoniale;
 - e. material identificator prezentat spre înregistrare;
 - f. termenul de ocrotire a operelor (cînd e posibil);
 - g. alte date necesare.

În caz de pierdere sau deteriorare (alte motive) a certificatului, se eliberează un alt certificat în baza materialelor existente în arhiva Registrului.

În caz de necesitate, registratorul poate elibera extrase din Registru, precum și copiile materialelor identificatoare, autentificate de directorul general al Agenției

24. Contractele privind transmiterea drepturilor patrimoniale asupra operelor, înregistrate anterior, se includ, de asemenea, în Registru.
25. Agenția publică informații cu privire la operele ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe, înregistrate în Registru.

IV. Termenul de păstrare a documentelor și responsabilitatea administrației Registrului

26. În registru se păstrează copiile certificatelor de înregistrare, cererea pentru înregistrarea operei, exemplarele de opere și materialele identificatoare pe întreaga perioadă de ocrotire a drepturilor patrimoniale, stabilite prin Lege.
27. Administrația Registrului asigură secretul operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe. Pentru deteriorarea, pierderea operelor sau a materialelor identificatoare, precum și pentru divulgarea secretului care se conține în aceste materiale, administrația Registrului poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.
28. După expirarea termenului de ocrotire a operelor înregistrate, Agenția transmite Arhivei de Stat copiile certificatelor, iar exemplarele de opere, pe gratis Bibliotecii Naționale (opere literare, muzicale, de artă) și Companiei de Stat "Teleradio-Moldova" (fonograme și opere audiovizuale).

29. La cererea autorului care s-a stabilit cu traiul în altă țară, Agenția este obligată să expedieze organizației pentru protecția drepturilor de autor din țara respectivă materialele identificatoare privind opera înregistrată sau să le restituie autorului (titularului de drepturi). Copiile certificatelor de înregistrare rămân la Agenție și se depun, în modul stabilit, la Arhiva de Stat.

V. Refuzul înregistrării

30. Administrația Registrului este în drept să refuze înregistrarea operei prezentate de solicitant în următoarele cazuri:
- nu sînt îndeplinite cerințele specificate în punctele 9-25 ale prezentului Regulament;
 - opera nu constituie obiect al drepturilor de autor sau al drepturilor conexe;
 - opera prezentată a fost deja înregistrată în Registru;
 - opera derivată prejudiciază drepturile autorului operei originale;
 - opera prezentată constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată și nu există o hotărîre definitivă în această privință;
 - în alte temeuri.
31. Decizia motivată cu privire la refuzul înregistrării operei se aduce la cunoștința solicitantului în formă scrisă, în termen de 30 de zile din data depunerii cererii.
32. Refuzul de a înregistra opera poate fi contestat în instanța judecătorească în conformitate cu legislația în vigoare.

Monitorul Oficial
Nr. 108-109 din 6 septembrie 2001.

Pentru înregistrarea programului computațional, a bazei de date sau a documentelor referitor la tehnologia informațională în cadrul Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor e necesar de a prezenta următoarele acte:

- Descrierea părții identificatoare a programului pentru computer, a bazei de date sau a documentelor referitor la tehnologia informațională (detaliat vezi punctul 17 al Deciziei de stat pentru înregistrarea lucrărilor) în două exemplare.
- Buletinul de identitate și o copie a lui.
- Cererea pentru înregistrare.
- În cazul cînd cererea vine din partea unui grup de autori, în aceasta se indică lista de autori cu precizarea de nume, prenume și funcții ocupate.
- Dacă cererea vine din partea unei persoane juridice, e necesar de a prezenta o scrisoare din partea persoanei juridice în forma corespunzătoare cu indicarea de adresă și ștampilă a persoanei juridice vizate.

În prezent, înregistrarea se efectuează gratuit și se eliberează o adeverință temporară cu sigila Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor. În continuare, după stabilirea de taxe pentru înregistrare de lucrări și achitarea taxei pentru înregistrare, adeverința temporară urmează să fie înlocuită cu un certificat.

În cadrul Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor se poate procura o broșură "Legea cu privire la drepturi de autor și drepturi conexe" cu prețul de 15 lei.